

Aleg. 315

Sprawozdanie

Komisji prawniczej o wniosku posła Dr. Władysława Czajkowskiego i petycyi Rady oddziału Towarzystwa galic. gospodarskiego w Przemyśle w sprawie oddalenia budowli przy drogach fortecznych.

Wysoki Sejmie!

Starostwo w Przemyśle rozporządzeniem z 4. sierpnia 1904 l. 32.849 ogłosiło w dwudziestu pięciu gminach położonych w obrębie twierdzy przemyskiej, że wszelkie budowle tak w bliższym, jak i dalszym rejonie fortecznym mają być oddalone na 3·8 m od krawędzi rowu drogowego, a pozostawione przestrzenie nie mogą być nawet płotem odgrózione.

Komisya prawnicza odwołując się do faktycznego stanu sprawy i wyводу prawnego, które wnioskodawca przy motywowaniu wniosku dnia 13. października 1904 roku jak najszczegółowiej Wysokiej Izbie przedstawił, wzięła pod ocenę dwa główne pytania; a mianowicie: czy wspomniane rozporządzenie c. k. Starostwa w Przemyśle jest prawnie uzasadnione oraz, czy jeżeli to rozporządzenie prawnie nie jest uzasadnione, — apel Wysokiego Sejmu do c. k. Rządu jest usprawiedliwiony?

Z uwagi na wyraźne postanowienie §. IX. przepisów o budowlach w rejonie fortecznym z dnia 21. grudnia 1859 r. Dz. p. p. Nr. 10/860 i rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych wydanego w porozumieniu z c. k. Ministerstwem obrony krajowej z dnia 10. grudnia 1903 L. 44.349 nabrała Komisya prawnicza przekonania, że ze stanowiska prawnego rozporządzenie wspomniane c. k. Starostwa, o ile takowe odnosi się także i do dróg w obrębie twierdzy położonych, lecz nie leżących w dalszym rejonie fortecznym i nie stanowiących przystępu z zewnątrz do tegoż, — jest prawnie nieuzasadnionem.

Skoro zaś tak jest, to sądzi Komisya prawnicza, że apel w tej mierze Wysokiego Sejmu do c. k. Rządu jest jak najzupełniej usprawiedliwiony, a to tembardziej, jeżeli się zważy szkodę, na jaką mieszkańcy tyłu gmin wiejskich, a tak samo i miasta Przemyśla tem rozporządzeniem narażeni zostali, jeżeli się zważy, że nie podobna wymagać od jednostek, a już wcale od ubogich włościan, by w obronie kawałka ziemi przechodzili sami rozwlekłą drogę rekursów, ewentualnie zażaleń do Trybunału administracyjnego.

Twierdza przemyska istnieje już tak dawno, a dopiero obecnie wprowadziło wspomniane rozporządzenie c. k. Starostwa tę nową zmianę.

Komisya prawnicza podziela w zupełności zapatrywanie, iż gdyby, zanim w drodze ustawodawczej ta nowość unormowaną została, już dziś ze względów stra-

teżecznych w życie wejść miała — należy właścicieli tak mniejszych jak i większych, którzy do pewnego stopnia pozbywają się części swych gruntów odszkodować.

Z tych powodów Komisya prawnicza wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby wobec rozporządzenia c. k. Starostwa w Przemysłu z 4. sierpnia l. 32.849 spowodował bezzwłocznie ścisłe zastosowanie Art. IX. przepisów powołanego rozporządzenia z 21. grudnia 1859 Nr. 10. Dz. p. p. z r. 1860 tylko co do głównych komunikacyi w dalszym rejonie fortecznym położonych, jakoteż przystępów do tegoż z zewnątrz;

b) ażeby, jeżeli rozporządzeniem powyższem miałyby być objęte także i drogi wewnątrz twierdzy położone, właściciele gruntów zostali odszkodowani.

Zastępca przewodniczącego:

Fruchtman.

Sprawozdawca:

Dr. Wł. Czaykowski.